

Forfatter: [Martin Brun]

Titel: Struensees Skrivelse til Kongen paa sine og Medfangnes Vegne [...] Allerunderdanigst indleveret i Anledning af Geburts-Dagen den 29. Jan. 1772

Citation: [Martin Brun]: "Struensees Skrivelse til Kongen paa sine og Medfangnes Vegne [...] Allerunderdanigst indleveret i Anledning af Geburts-Dagen den 29. Jan. 1772", i [Martin Brun]: *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 8*, L.N. Svare, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_008-shoot-workid2_008_009.pdf (tilgået 08. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 8

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

⌂

Struensees Skrivelse

til

Kongen

paa fine og Medfangnes Vegne, om nogen Lindring og Befrielse fra den velfortjente haarde Straf, samt allerunderdanigst Begiering om jo for jo heller at miste sit Liv. Allerunderdanigst indleveret i Anledning af den 29 Jan. 1772.

✂ Kiøbenhavn, trykt hos L. N. Svare. 1772.

2

3

✂ Stormægtigste! Allernaadigste Konge!

✂ I allerdybeste Underdanighed fuld af Skræk og betaget af Angest, nedlæg- ger jeg disse faa Linier for Deres Majestets Fødder. O gid de kuns maatte komme for min kiære Konges Øine.

✂ Allernaadigste Konge! hvor gjerne ønskte jeg paa denne Din Dag at kunde ind-

4

✂ 4

✂ finde mig iblant Dine Underhavende, som har den Lykke og Naade, at indfinde sig for min allernaadigste Konges Throne, for at lykønske ham med Himmelens Velsignelse, og udbede sig hans yndest. Hvor gjerne ønske jeg paa en saa høi, en saa gladelig og for begge Rigerne ønskelig Dag, at kunde tage Deel i den Glæde, alle Undersaatterne nu føler i deres Hierter, og med dem være fornøyet. Hvor gjerne vilde jeg nu føre min Pen til Kongens og Landets Ære, men den er bleven flov, og Frygt har saaledes omspendt mig, at Hænderne ryster, mine Øines Graad har vædet Papiret og giort Blekket blakket.

✂ Allernaadigste Konge! den store Naade, mig forhen er vederfaret, at sidde næst ved Deres Kongel. Majestæts Side, og som jeg selv har berøvet mig, gjør mig skamfuld. Erindringen om den Overmagt, mig blev forhen betroet at sidde ved Rigets Roer, gjør mig nu afmægtig. Det, at jeg i Steden for at kunde

5

✂ 5 gaae omkring paa et Kongelig Slot, hvor jeg vilde, nu maae see mig i et trangt Fængsel, fordobler min Sorg. For Rigets største Mi- nister, nu den groveste og usleste Fange. Før Frihed, nu Lænker. For i Anseelse, nu i Foragt. Alle disse Erindringer forøger mine Smerter, jeg bliver magtesløs og taber min Pen.

✂ Dog! Haabet om min allernaadigste Konges Mildhed og Naade tager den op igjen

✂ Jeg kan ingenlunde fortie en Sag, som er noksom for alle og enhver bekiendt; min al- lernaadigste Konges Beslutning imod mig. den uformodentlige Medfart mig skeer, det Logis jeg har faaet, alt dette qvæler mig intet, da min Samvittighed, som nu er bleven opvakt, overbeviser mig om, at min allernaadigste Konge handler ret og retfærdig, den Medfart mig skeer, er naadig, mit Fængsel har jeg fortient; men intet er mere igiennemtrængende, intet mere qvælende, intet mere anstødeligt for en høi Siel, dette. De, som jeg før saa-

6

6 ledes har regieret over, at de Maatte bære Frygt og Ærbødighed for mig. De, som ved et eeneste Vink fra min Haand vare lydige. De, som ved en eeneste befalende Mine ei torde gaae et eeneste Skridt frem De, som, naar de saae mig vred, skiælvede ved mit Aasyn og rystede ved min Tale. De, som kappeviis søgte om min Naade, og trængedes om min yndest. De, som til egen Interesse for dem og mig idelig stræbte at beskytte mig med hemmelige Opdagelser. De, som med boyede Knæ faldt ned, søgende at kysse Fligen af min Kiortel. De, siger jeg, bespottet, bespytter, forhaaner, bagtaler og beleer mig, ingen bejamrer mig, og om der endskiønt endnu var nogen, der havde Medlidenhed med min Jammer, tør de ei yttre sig, ingen beklager mig, alle er enige i at hade mig. Dette veed jeg, det er jeg forsikret om, det troer jeg, at jeg nu har flere Hadere, da jeg er i mit trange Fængsel, end jeg tilforn havde Tilbedere og Velyndere paa et stort og møgtigt Slot. Tilforn var Lykken

7

7

mig saa gunstig, at den gav mig Lov at sidde ved min allernaadigste Konges Side; nu er den viget bort, Ulykken er kommet, som forvolder, at jeg ei faaer Lov at staae ved Siden af den Alleruselste og Fattigste i hans Rige. O en elændig Tilstand! ingen kan redde mig, ingen vil hielpe mig, borte er de, som skulle trøste mig, jo mere jeg tænker, jo mere jeg mistvivler, nu begynder jeg at sukke, men forgieves. Nu anraaber jeg om Hielp, men for silde. En nagende Samvittighed plager mig Dag og Nat, og giver mig hverken Roe eller Hvile. Naar Dagen frembryder, ønskede jeg den havde Ende, og naar Aftenen kommer, gruer jeg for den lange Nat. Mit mørke Fængsel har nu opladt mine Øyen, jeg seer en forestaaende Straf, og gruer, jeg seer den og sukker med hiin store Griffenfeldt:

Mig Verden gik imod, da lærte jeg at kiende

Min Synd, jeg styrted blev med Venner og med Frende, For vi tilsammen var nu bleven svigefuld.

Min Konge naadig bliv! min Gud vær mig nu huld.

8

8

Forhen tænkte jeg paa en Maade med det Høikongel. Huus at dele den Souveraine Magt, men den Magt jeg tænkte at have over mig selv alene, er mig betagen, alle mine Favoriter ere mig berøvede; Omgang med mine Fortroelige er mig forbudet, alle ere fængslede, og det, (som man nu kalder Sviig og Renker) er nu aabenbare. Gud vil ei hielpe os, Fornuften kan ei redde os; Retfærdighed beskylder os, og Retviished anklager os, vor Frygt tager til, vor Haab svækkes og snart er færdig at undergaae, nu sukker vi først til Gud, nu beder vi først om vor mildeste Konges Naade.

Allernaadigste Konge! mine Medbrødre og Medfængslede sukker med mig, og Lyden af deres Sukke trænger igiennem mit Fængsels Dørre til mine Ørne. Den Glæde vi forhen har nydt, foraarsager os nu Graad, og den Værdighed og Anseelse, vi før ved Høikongelig Naade var i, fordobler vores Sukke.

Vores Foretagende imod det Høikongel. Huus og Landet, kan vi ei fortie, da det er

9

9

bleven alle bekiendt, vi kan ei nægte det, da vores Baand, vores Lænker, vores Fængsel er Beviis nok øerpaa: Imod vor Villie ere vi blevne adsplittede, da vi mindst ventede det. O Jammer, o Ynk! vi maae intet tale med hverandre, intet trøste hverandre. Nogle, som har været temmelig snue af sig, har opdaget vores Hemmeligheder, og derfor imod vor Villie adsplittet os, de har mærket vores Anslag og indsluttet os. Det eeneste enhver af os især hos os selv trøster os ved, er vor allernaadigste Konges milde Hierte og medfødte Ædelmodighed, der handler intet andet end efter Ret og Villighed, og som følger sine allerhelligste Love og Forordninger, der straffer ingen uden de Skyldige, og laver den Uskyldige vederfares Ret og Naade.

Allernaadigste Konge! Ingenlunde har jeg vovet mig til at sette Pen paa Papiret i den Tanke at forsvare min og mine Medfængsledes Forseelser og Forbrydelser imod det Høikongel. Huus, Riget og Landet. Vel fandt: intet er

10

10

✕ kiærere end Livet, men ingenlunde har jeg vildet vove mig til at bede om det, ingenlunde tænkt derpaa, det er forbrudt, der veed jeg, men min eeneste Bøn er: vær naadig! vær naadig!

✕ Mildeste Konge! jeg erkiender for Gud, jeg bekiender for Dig, at mine Forseelser ere større, end jeg kan see dem, og flere end jeg kan tælle dem. Mit mørke Fængsel har nu opladt mine Øine, og den stærke Tvang, jeg nu er i, gjør mig fuldkommen overbevisende om, at jeg har misbrugt min Frihed. Fra et Æ- res Trin til et andet ophøvede Du mig, Du elskede mig, du troede mig, og lod mig gjøre hvad jeg vilde. O! havde jeg, da jeg kom til at sidde ved min allernaadigste Konges Side, ikke sat al Underdanighed, Ærbødighed og Erkiendtlighed til Side, da havde jeg været lykkelig. O bedrøvelige Dag for mig, da jeg første gang saae denne Verdens Lys, o ulyksalige Dag, da jeg første gang beskuede min allernaadigste Konges Ansigt. O! fordømte Dag! da - Jeg fortvivler—men—

11

✕ nei: O Konge! Haabet om din Naade opholder mig, endnu opliver mig.

✕ Men —— hvad kan jeg haabe? hvad skal jeg haabe? Ret? den skeer jeg, Livet? det har jeg forbrudt, Frihed? den har jeg misbrugt, den er forlovet. Hvad da? Naade! Naade!

✕ Evige Gud! staae mig bie, jeg mistvivler, jeg fortvivler.

✕ O lad mig skimte et Glimt af din Naade, jeg forhen har foragtet, kom med din Trost, jeg er tilforn har søgt, ræd mig! ræd min Siel.

✕ Jo mere jeg tænker, jo mere kommer jeg

✕ til at rænke, og jeg gruer, intet for Livet, men for en skræksom Evighed.

✕ Allernaadigste Konge! det har tilforn været en Skik ved adskillige Festiviteter og Solenniteter, at der er bleven Fanger løsgivne, ingenlunde er jeg saa dristig, at jeg beder om mit Liv af Dig paa denne Dag, da Din Fødsels Fest indfalder. Du forsøder mange paa . denne Din Dag med et glad Haab, den Glæde har jeg berøvet mig, Du opliver alle som er om Dig Du glæder alle, som er hos Dig O! lad mig favne en liden Trøst, som er fra Dig.

✕ Tænk, naadige Konge! at jeg er ingenlunde saa dristig paa denne Din Dag, at bede om Frihed af mit Fængsel, Men om Lindring i mit Fængsel, de stærke og tunge Bolte og Lænker, mig ere paalagde, betynger mit legeme saa stærk,

12

✕ 12

✕ at jeg er bleven ganske mat, de trykker mig saa jeg er bleven reent afmægtig, jeg er med et bleven vaabenløs og magtesløs, mit trange Væ- velse har gjort mig modløs. O naadige Konge! maatte jrg, o maatte jeg skiemte en liden Gnist af den Naade, Du i Dag skienker til saa mange. O maatte Din Kongl. Mildhed og medfødte Ædelmodighed regiere, saa troede jeg paa denne Din Dag, at mine Baand blive livet løsnede, mine Lænker lidet lettede, mit Fængsel lidet bedre, og min Tvang lidet friere. O naadige Konge! dersom Du hørte min Bøn, troer jeg jeg blev bønhørt. Men da jeg har vægter saa manges Begieringer frembragte for Dig; tvivler jeg om min Bøn faaer Lov til at blive biefaldet af Dig.

✕ Ednu engang:

✕ Allernaadigste Konge!

✕ Mit Liv, Ære og Gods er forbrudt, det jeg, da en vaagende Samvittighed overbeviser mig derom, jeg har der fortient, og ingenlunde heller vover mig til at forsvare det. Men, allernaadigste Konge! beviis den Naade, skil mig af med det jo før jo heller, der staaer i Dine Hænder, saa saae min Klage dog en Ende. Du haver Magt at give hvad Dom Du lyster, og naar Din Kongl. Myndighed, som paa begge Sider er en omstyttet og ledsaget af Mildhed og Retfærdighed, underskrives, saa er jeg fornøyet, saa dør jeg med Glæde.

13

✕ 14

✕ Store Konge! Din Fødsels-Dag troer og veed jeg er en Glædes og Fryds Dag for Dit hele Rige, i Besynderlighed da jeg har mærket, at Du er elsket af Dine troe Under- saatter, og elsker dem igjen. Nu veed jeg og slutter, de er fornøiede med Dig og Du med

✕ dem. Tillad, o naadige Konge! at jeg, skjønt fængslet og bundet, indfinder mig iblant de Frie, og ønsker at

de vil sende denne min allerunder- danigste Bøn, som jeg fremfinder til Himmelen for min allernaadigste Konge og mig. O! I Rigets faste Pillere! som under min aller- naadigste Konges vise Regjering er sat til at understøtte Ham i Hans Riges Affaires, I som med eders Blod er færdige til at beskierme Ham, med Eders Raad fuldkommen fast nok til at oplyse Ham. Først beder jeg Eder: Hav Medlidenhed med mig, som før var uskiønsom og ei kiendte Eder, tilgiv mig den Spot, jeg har viset imod Eder, den Foragt jeg bar for Eder, og lad det være Eder Glæde nok, at jeg tilstaaer mine Forbrydelser, skjønt I ei agter

den. Lad det være Eder Ære nok, at jeg er Kongens, Eders og Landets Fange, skjønt I agter ei den. Vær mig gunstig, hør dog mit Raab! Vær mig bevaagen. Nu tilbeder jeg Eder, maae og tilstaae, at I ved at see paa det Kongl. Huses, Rigets og Landets Beste, har faaet Kongens Yndest. Forlad mig! jeg har været uskiønsom mod Eder, og tillad mig,

14

14 at jeg beder: Frembringer denne min Bøn for Eders og min allernaadigste Konge. I hielper mig, naar I formilder ham, I trøster mig, naar I skynder Ham til Hevn, værer mig gunstige og frembringer min Bøn, jeg her frem- sender Eders og min allernaadigste Konge for mig:

Gud mange mange Aar beskierme Kongens Liv!

Gud just paa denne Dag min Dødes Dom mig giv!

Elskværdige Konge i Tak for hver en Dag jeg har draget Livets Aande i Dit Kammer! Tak for hver et Trin jeg har gjort i Dit Kongelige Cabinet. Tak for hver en Tid og Time jeg hørt Røst fra Din milde Mund; pas denne Din Dag, da alle Siele oplives, dødes min. Jo mere jeg tænker paa Din Godhed, som opliver alle, jo mere skamfuld bliver jeg, og fordunkles. O Konge! O Regent! eene og alene regier nu med Lykke, saa længe jeg lever, frydes jeg derved, og naar Du med Retviished og Din billige Souveraine Retfærdighed paabyder og forkynder mig mit Lives Dom, Da hav Tak o naadige og milde Konge.

Allernaadigste Konge!

Denne Dag veed jeg, er en glædefuld og frydefuld Dag for Dit hele Rige. Jeg har Haab da Du regierer, og jeg veed forsikret, at naar Du faaer det at vide, Du bønholder mig. Troe, naadige Konge! Troe at Hiertet her styrer den Pen, Som har frembringt de Øn-

15

15

sker, den formaaer, allerhelst nu, de kommer fra Hiertet.

Mildeste Konge!

Give Gud Din Fødsels-Dag maatte nu være min Døds Dag, Din Ære min Skiendsel, Dit Liv, min Død. En vaagen- de, en oplyst Samvittighed er min Tolk, og Hiertet taler. Forsød det Haab jeg gjør mig om Din Kongelige Naade. O hvor gierne vilde jeg paa denne Din Dag lykønske Dig, men Du agter det ikke; Jeg raaber: O! gid Du vilde høre det. Nu da: nu lykønsker jeg ingen uden Dig Naade, Viisdom og Magt fra Himmelen til at regiere selv Dit eget Rige, men just i Din Regjerings Bestyrelse, som be- staaer i at handthæve Ret og Retfærdighed, beder jeg om naadig Straf for mig og mine Medbrødre.

16

16 Min Gud forskrækker mig hans Straf er for mit Øye, O! kunde dog min Bøn for mig lidt Naade føye For Gud og Souverain, for andre Skyldige,

Som af min store Last har været Elskere.

Gid hver Forræder sig i mit Exempel speile,

At ingen byder sig til Scepteret at beile.

Som givet er af Gud og Christian Helliget,

Og som en Souverain tilhører Ham med Ret. Mod Lovene jeg har forrædersk vildet handle.

Og søgte af en Struss til Ørn mig at forvandle; Men jeg forvandlet blev til første Spot og Spee, Saa Falskhed skal sin Løn af mit Exempel see.